

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים י"א באב תשע"ה
27 ביולי 2015
197/2015

עזיבה של עובדי הוראה¹ חדשים את מערכת החינוך, 2000-2014 New Teachers Dropping Out of the Educational System 2000-2014

- שיעורי העזיבה של עובדי הוראה חדשים מתייצבים כעבור חמש שנים לעבודתם במערכת.
- שיעורי העזיבה המצטברים כעבור 17 שנים הגיעו בממוצע ל-36% בחינוך היסודי, ל-52% בחטיבות הביניים ול-59% בחטיבות העליונות.
- שיעורי העזיבה של עובדי הוראה חדשים בכלל המערכת נמצא במגמת ירידה כללית בהשוואה לתחילת העשור הקודם.
- אחד מכל ארבעה עובדי הוראה חדשים עוזב את המערכת בתוך חמש שנים. בחטיבה העליונה היחס הנו אחד לכל שלושה עובדי הוראה חדשים.
- שיעורי העזיבה בחינוך הערבי נמצאים במגמת עלייה בשנים האחרונות, אם כי הם עדיין נמוכים בהשוואה לחינוך העברי.
- שיעורי העזיבה בקרב הגברים גבוהים יותר מאשר בקרב הנשים (כ-29% לעומת כ-19%, בהתאמה).
- שיעורי העזיבה בקרב עובדי הוראה בגילי 40 ומעלה, גבוהים פי שניים בהשוואה לעובדי הוראה עד גיל 29 (כ-35% לעומת כ-18%, בהתאמה).
- שיעורי העזיבה של עובדי הוראה בעלי תואר שני גבוהים יותר מאשר של כלל עובדי ההוראה בעלי תואר אקדמי (כ-24% לעומת כ-17%, בהתאמה).
- שיעורי העזיבה בקרב עובדי הוראה שעבדו עד 10 שעות בשבוע, גבוהים פי שניים בקירוב בהשוואה לעובדי הוראה שעבדו 21 שעות ומעלה בשבוע (כ-28% לעומת כ-15%, בהתאמה).
- שיעורי העזיבה של עובדי הוראה בעלי ציון פסיכומטרי 501 ומעלה, גבוהים יותר מאשר של עובדי הוראה בעלי ציון פסיכומטרי מתחת ל-500 (כ-24% לעומת כ-14%, בהתאמה).

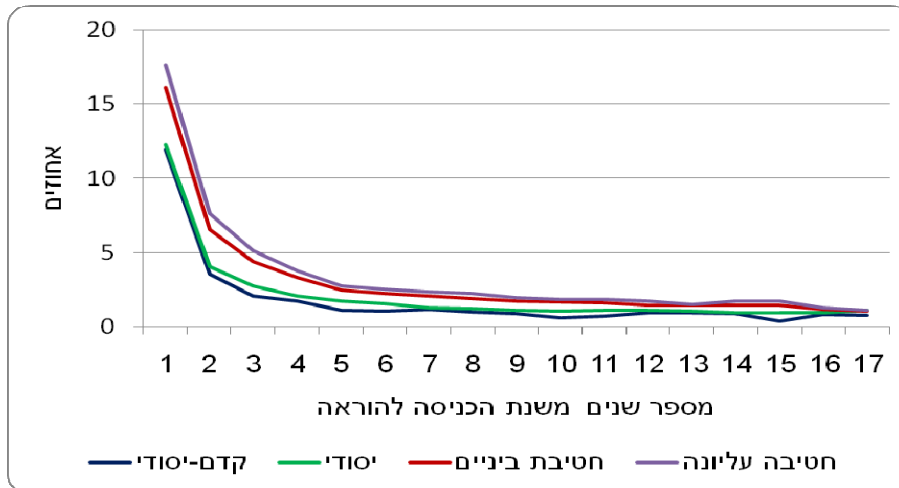
[ללוחות עם ממצאים מפורטים](#)
[להגדרות והסברים](#)

1 כולל: גננות חדשות בחינוך הקדם-יסודי ועובדי הוראה חדשים בבתי ספר בחינוך יסודי, חטיבות ביניים וחטיבות עליונות.

שיעורי עזיבה של עובדי הוראה חדשים במערכת החינוך

שיעורי העזיבה של עובדי הוראה חדשים מתייצבים כעבור חמש שנים לעבודתם במערכת. שיעור המורים החדשים שעזבו את המערכת כעבור 5 שנים הגיע בממוצע ל-23% בחינוך היסודי, ל-33% בחטיבות הביניים ול-37% בחטיבות העליונות. שיעור העזיבה השנתי כעבור 5 שנים התייצב על כ-1% בממוצע בחינוך היסודי ועל כ-2.0% בממוצע בחינוך העל-יסודי. שיעורי העזיבה המצטברים כעבור 17 שנים הגיעו בממוצע ל-36% בחינוך היסודי, ל-52% בחטיבות הביניים ול-59% בחטיבות העליונות (תרשים 1).

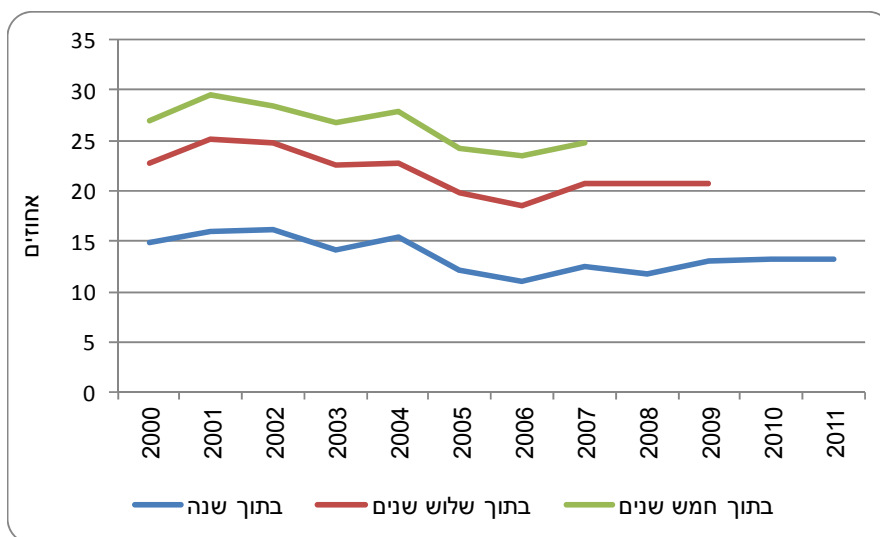
תרשים 1 - שיעורי עזיבה² של עובדי הוראה חדשים, לפי שלב חינוך

לנתוני תרשים 1

שיעורי העזיבה של עובדי הוראה חדשים בתוך שנה בכלל המערכת ירדו מ-15.6% בממוצע בשנים 2000-2002, ל-13.2% בממוצע בשנים 2008-2011. שיעורי העזיבה בתוך שלוש שנים, ירדו מ-24.2% בשנים 2000-2002 ל-20.8% בממוצע בשנים 2007-2009. שיעורי העזיבה בתוך חמש שנים, ירדו מ-28.3% בשנים 2000-2002 ל-24.2% בממוצע בשנים 2005-2007 (תרשים 2).

תרשים 2 - שיעורי עזיבה של עובדי הוראה חדשים בכלל מערכת החינוך

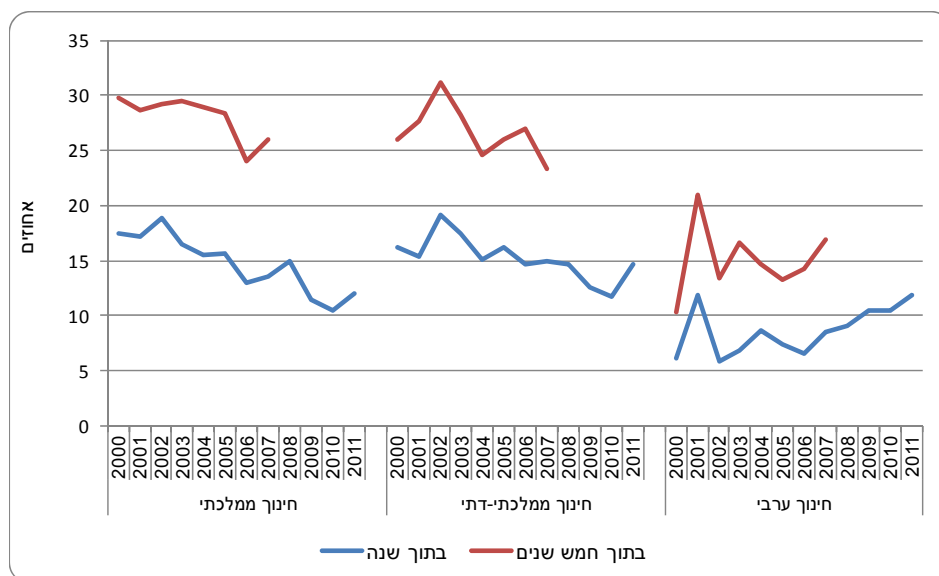

לנתוני תרשים 2

² שיעורי עזיבה ממוצעים לשנים 1995-2011.

שיעורי העזיבה בחינוך היסודי נמצאים במגמת ירידה בחינוך הממלכתי והממלכתי-דתי לעומת מגמת עלייה בחינוך הערבי. שיעורי העזיבה בתוך שנה בחינוך הממלכתי ירדו מ-17.9% בממוצע בשנים 2002-2000 ל-11.3% בממוצע בשנים 2011-2008. בחינוך הממלכתי-דתי שיעורי העזיבה ירדו מ-16.9% ל-13.0%, בהתאמה. בחינוך הערבי שיעורי העזיבה עלו מ-7.9% ל-10.9%, בהתאמה. שיעורי העזיבה בתוך חמש שנים ירדו בחינוך הממלכתי מ-29.2% בממוצע בשנים 2002-2000 ל-26.1% בממוצע בשנים 2007-2005. בחינוך הממלכתי-דתי שיעורי העזיבה ירדו מ-28.3% ל-25.4%, בהתאמה. בחינוך הערבי לא חל שינוי (תרשים 3).

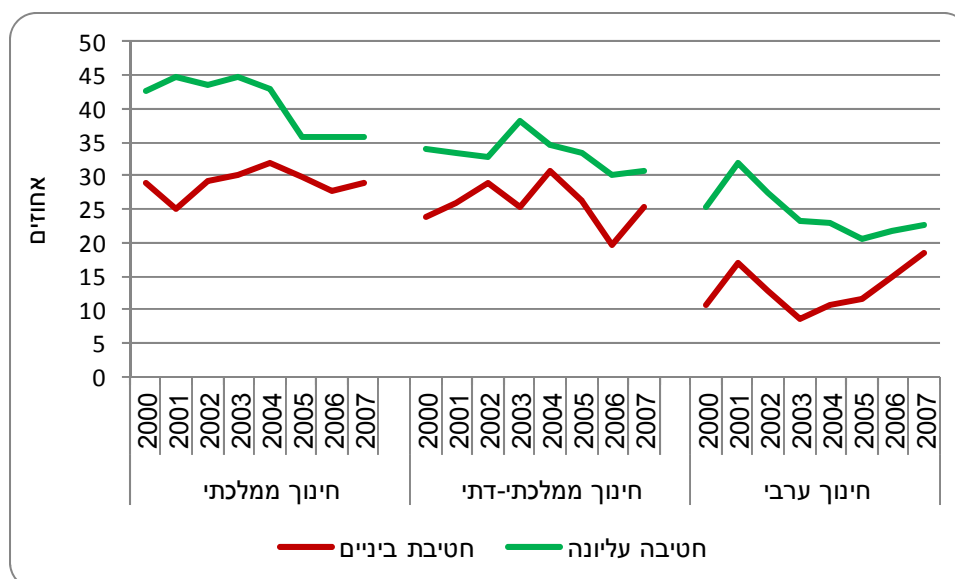
תרשים 3 - שיעורי עזיבה של עובדי הוראה חדשים בחינוך היסודי

לנתוני תרשים 3

בחינוך העליונה שיעורי העזיבה בתוך חמש שנים נמצאים במגמת ירידה בכלל מערכת החינוך. בחינוך הממלכתי שיעורי העזיבה בתוך חמש שנים ירדו מ-43.5% בממוצע בשנים 2002-2000 ל-35.8% בממוצע בשנים 2007-2005. בחינוך הממלכתי-דתי שיעורי העזיבה ירדו מ-33.4% ל-31.4%, בהתאמה. בחינוך הערבי שיעורי העזיבה ירדו מ-28.2% ל-21.7%, בהתאמה. בחטיבות הביניים בחינוך הערבי חלה מגמת עלייה ניכרת בשיעורי העזיבה בתוך 5 שנים בשנים האחרונות (תרשים 4).

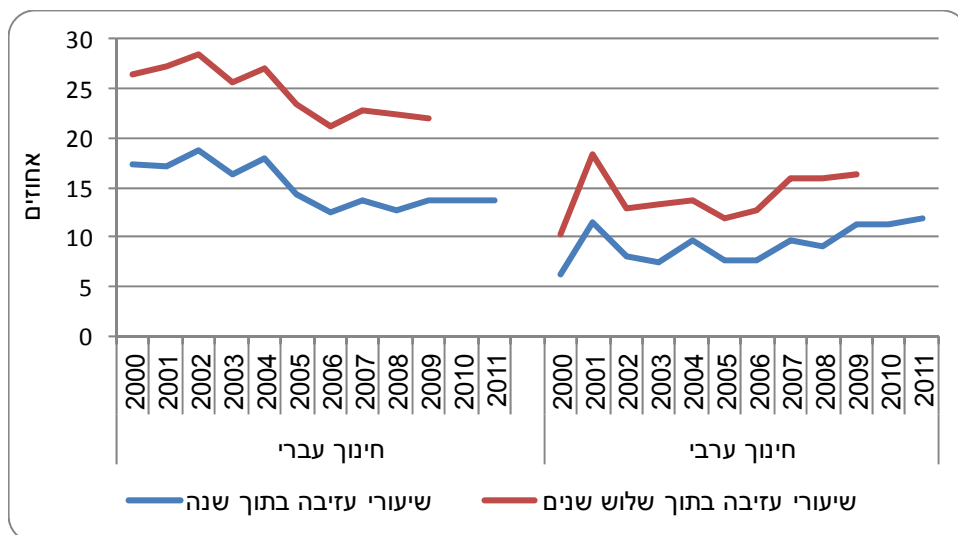
תרשים 4 - שיעורי עזיבה של עובדי הוראה חדשים בחינוך העל-יסודי

לנתוני תרשים 4

שיעורי העזיבה בתוך שנה בחינוך העברי נמצאים במגמת יציבות בשנים האחרונות, לאחר מגמת ירידה מתחילת שנות ה-2000. בחינוך הערבי, נמשכת מגמת העלייה בשיעורי העזיבה בתוך שנה. שיעורי העזיבה בתוך 3 שנים בחינוך העברי נמצאים במגמת ירידה ועומדים על כ-22% בממוצע בשנים האחרונות. בחינוך הערבי שיעורי העזיבה בתוך 3 שנים נמצאים במגמת עלייה ועומדים על כ-16% בממוצע בשנים האחרונות (תרשים 5).

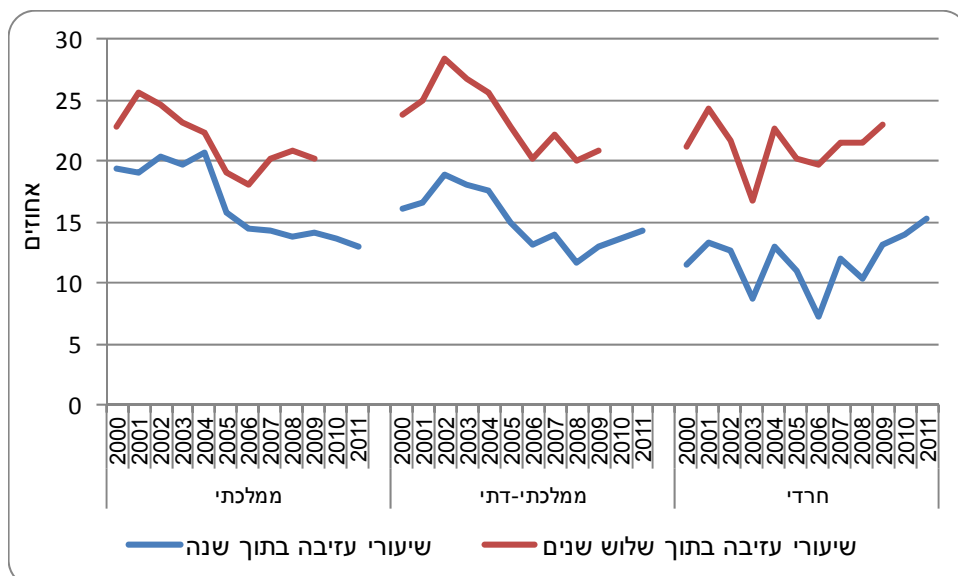
תרשים 5 - שיעורי עזיבה של עובדי הוראה חדשים בחינוך העברי ובחינוך הערבי

לנתוני תרשים 5

בחינוך העברי הממלכתי והממלכתי-דתי, חלה ירידה בשיעורי העזיבה בהשוואה לתחילת שנות ה-2000. שיעורי העזיבה בתוך 3 שנים ירדו בחינוך הממלכתי מ-24.3% בממוצע בשנים 2002-2000 ל-20.4% בממוצע בשנים 2009-2007. בחינוך הממלכתי-דתי מ-25.7% ל-21.1%, בהתאמה. שיעורי העזיבה בחינוך החרדי נמצאים במגמת עלייה בשנים האחרונות. (תרשים 6).

תרשים 6 - שיעורי עזיבה של עובדי הוראה חדשים בחינוך העברי, לפי פיקוח

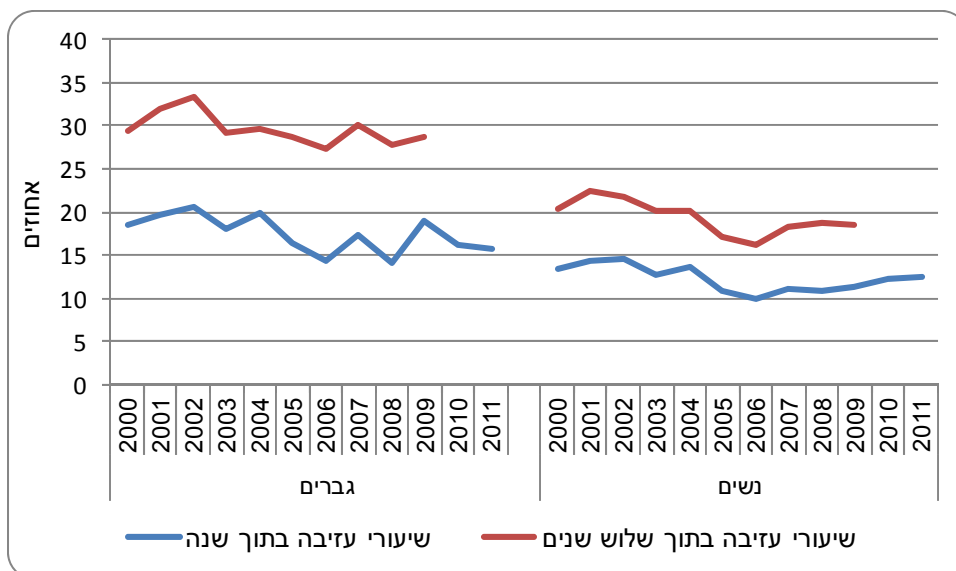

לנתוני תרשים 6

מאפיינים נבחרים של העוזבים

שיעורי העזיבה בקרב גברים גבוהים יותר מאשר בקרב נשים בדרך כלל, אם כי ניתן לראות מגמת עלייה בקרב הנשים בשנים האחרונות. שיעורי העזיבה בתוך 3 שנים בקרב גברים הנם כ-29% בממוצע בשנים האחרונות, לעומת כ-19% בממוצע בקרב נשים (תרשים 7).

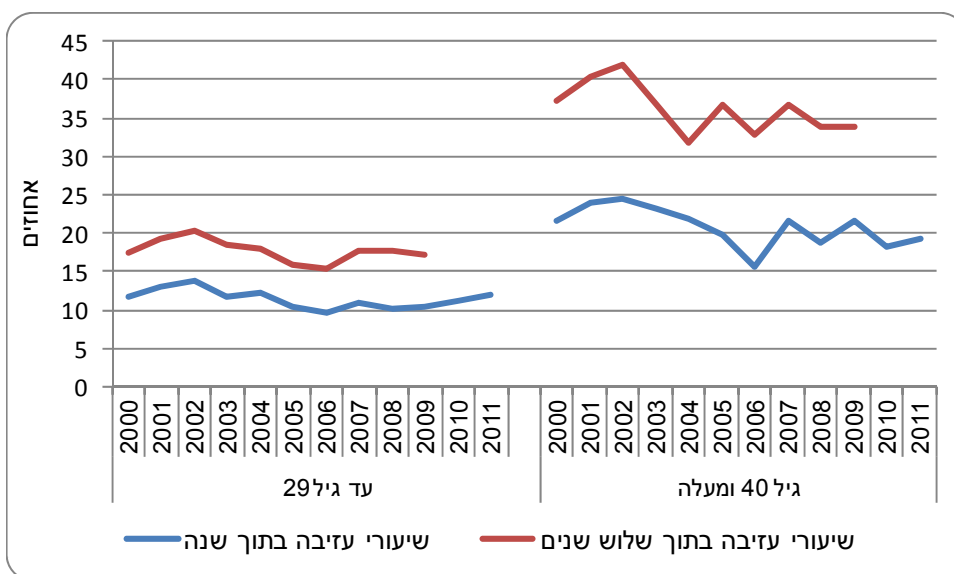
תרשים 7 - שיעורי עזיבה של עובדי הוראה חדשים, לפי מין

לנתוני תרשים 7

בשיעורי העזיבה לפי גיל, ניתן לראות כי שיעורי העזיבה גבוהים יותר בקרב עובדי הוראה חדשים בגילים מתקדמים. שיעורי העזיבה בתוך 3 שנים בקרב עובדי הוראה חדשים בגילי +40 הנם גבוהים פי שניים בהשוואה לעובדי הוראה חדשים עד גיל 29, כ-35% בממוצע בשנים האחרונות לעומת כ-18%, בהתאמה. (תרשים 8).

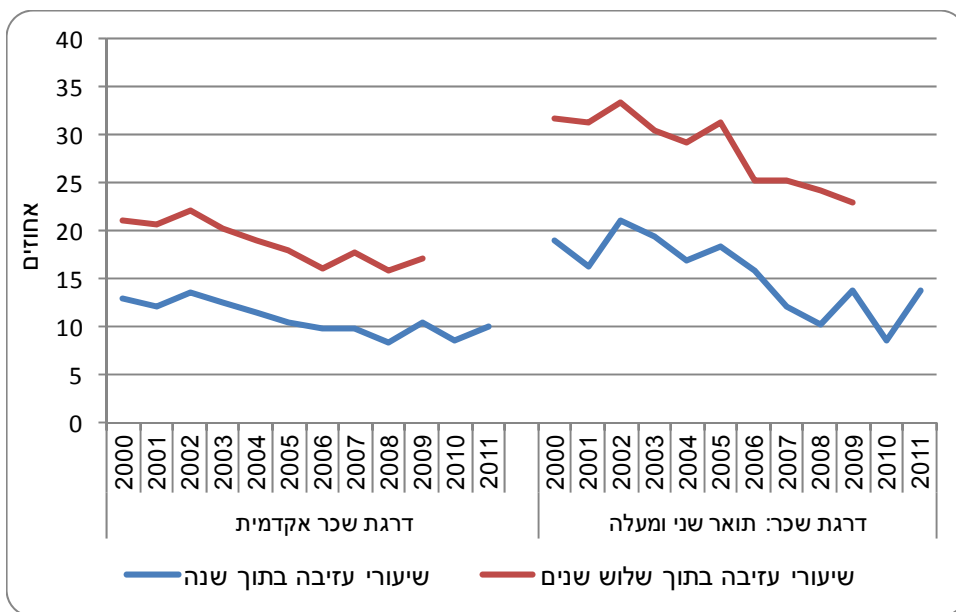
תרשים 8 - שיעורי עזיבה של עובדי הוראה חדשים, לפי גיל

לנתוני תרשים 8

שיעורי העזיבה בתוך 3 שנים בקרב עובדי הוראה חדשים בעלי תואר שני (דרגת שכר תואר שני ומעלה)³ גבוהים יותר ומגיעים לכ-24% בממוצע בשנים האחרונות לעומת כ-17% בקרב כלל בעלי תואר אקדמי (דרגת שכר אקדמית). זאת, למרות ירידה ניכרת שחלה בשיעור זה בקרב בעלי תואר שני מתחילת התקופה (תרשים 9).

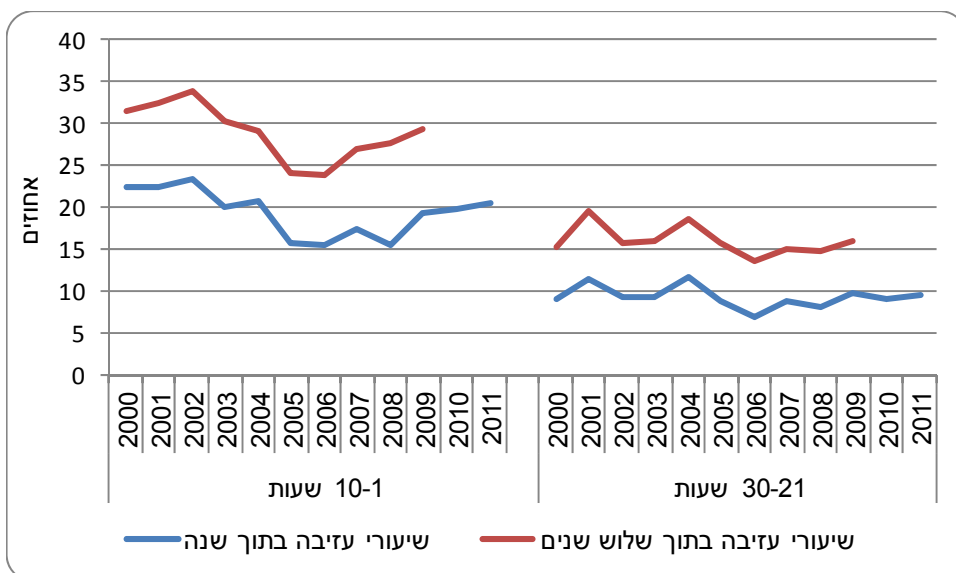
תרשים 9 - שיעורי עזיבה של עובדי הוראה חדשים, לפי דרגת שכר

לנתוני תרשים 9

שיעורי העזיבה בקרב עובדי הוראה חדשים פוחתים בהדרגה ככל שמספר שעות העבודה השבועיות גבוה יותר. שיעורי העזיבה בתוך 3 שנים של עובדי הוראה שעבדו 10-11 שעות שבועיות עמדו בממוצע על כ-28% בשנים האחרונות לעומת כ-15% בקרב עובדי הוראה שעבדו 21-30 שעות שבועיות (תרשים 10).

תרשים 10 - שיעורי עזיבה של עובדי הוראה חדשים, לפי מספר שעות עבודה בשבוע

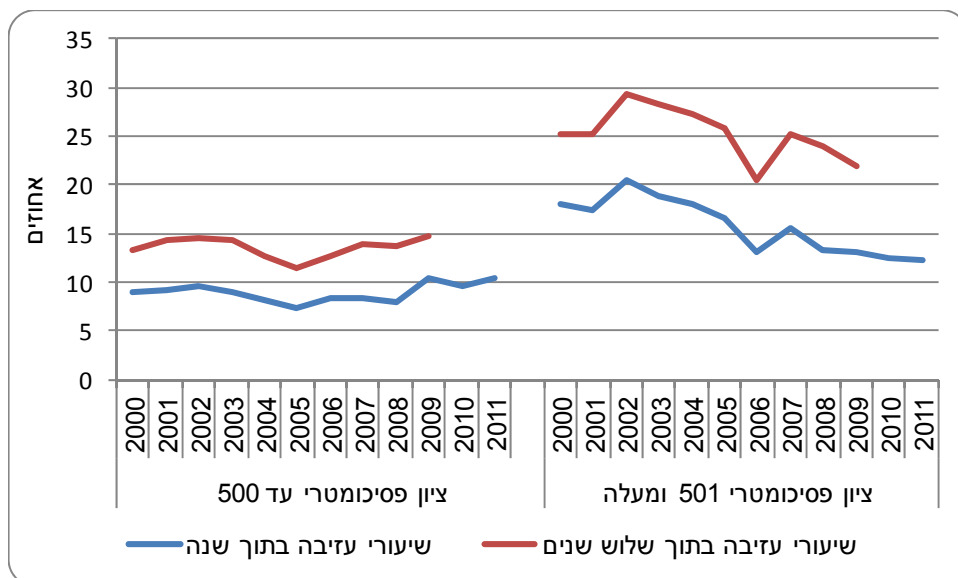

לנתוני תרשים 10

³ דרגת שכר היא הדרגה שלפיה מחושבת המשכורת, ומותאמת על פי רוב לרמת השכלתם והכשרתם הפדגוגית של עובדי הוראה. יצוין כי לחלק מעובדי ההוראה דרגות השכר האקדמיות הנן "שוות ערך" ואינן משקפות בהכרח "תואר" אקדמי.

שיעורי העזיבה גבוהים יותר בקרב עובדי הוראה חדשים שלהם ציון פסיכומטרי גבוה יותר, אם כי לאורך התקופה ניתן לראות שההבדלים בשיעורי העזיבה לפי ציון פסיכומטרי הצטמצמו. שיעורי העזיבה בתוך 3 שנים של עובדי הוראה חדשים שלהם ציון פסיכומטרי 501 ומעלה היו כ-24% בממוצע בשנים האחרונות לעומת כ-14% בקרב עובדי הוראה חדשים שלהם ציון פסיכומטרי מתחת ל-500 (תרשים 11).

תרשים 11 - שיעורי עזיבה של עובדי הוראה חדשים לפי ציון פסיכומטרי

[לנתוני תרשים 11](#)

אוכלוסייה: גננות חדשות בחינוך הקדם-יסודי ועובדי הוראה חדשים בבתי ספר בחינוך יסודי, חטיבות ביניים וחטיבות עליונות.

מקורות: הנתונים מתבססים על ממצאי קובץ רב-שנתי של כוחות הוראה, שהוקם בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על סמך עיבוד מתוך הקבצים השנתיים של משרד החינוך וקבצים שנתיים בחינוך המוכר שאינו רשמי,⁴ לשנים 1991-2014.

הגדרות והסברים:

עובדי הוראה חדשים הוגדרו על פי מופע ראשון של תעודת זהות בשנה נתונה בקובץ הרב-שנתי של כוחות הוראה.

עזיבה הוגדרה על פי אי-הופעת עובד/ת הוראה כנ"ל במשך 3 שנים ומעלה ברציפות.⁵ עובדי הוראה שהוגדרו כ"עוזבים", לא הופיעו יותר בקבצים עד לשנת 2014.

דרגת שכר: הדרגה שלפיה מחושבת המשכורת, המותאמת על פי רוב לרמת השכלתם והכשרתם הפדגוגית של עובדי הוראה. יצוין כי לחלק מעובדי ההוראה דרגות השכר האקדמיות הנן "שוות ערך" ואינן משקפות בהכרח "תואר" אקדמי.

שעות עבודה שבועיות: סך שעות העבודה השבועיות של עובדי ההוראה, כולל: שעות הוראה פרונטליות, שעות פרטניות, שעות שהייה, שעות ניהול, שעות ייעוץ חינוכי ושעות למילוי תפקידים אחרים בבית הספר.

⁴ לא כולל מוסדות "פטור".

⁵ בהתאם להגדרה זו, השנה האחרונה שבה ניתן היה לקבוע "עזיבה", הנה שנת 2011.